

**Toelichting op de aanvraag
Hergebruik leiding, ombouw en
nieuwbouw afsluiterschema's in
gemeente Ommen**

Project
Waterstofnetwerk Nederland

Revisienummer
1

Revisie datum
2 juli 2026

Ons kenmerk
WNN1-BEG-EM-PER-0025

Status
Definitief

Revisie geschiedenis

Revisienummer	Omschrijving	Datum
0	Conceptversie	24 februari 2026
1	Definitief	11 juni 2026

Inhoud

1	Inleiding	4
•	Vergunningaanvraag	5
2	Aanvraag	5
3	Aanleiding en achtergrond.....	6
4	Beschrijving van de activiteiten	8
5	Wettelijk kader	9
5.1	Hergebruik leiding A-619	9
5.2	Ombouw S-227	9
5.3	Ombouw S-672 en S-444/S-627	10
6	BOUWEN	12
6.1	Hergebruikte leiding A619	12
6.2	Afsluiterschema's S227, S627 en S444	12
6.5	Mer (beoordelings)plicht.....	12
7	Onderbouwende onderzoeken, rapporten en instemmingen	12
7.1	Milieu.....	12
7.1.1	Hergebruik A-619	12
7.1.2	Ombouw S-227	12
7.1.3	Ombouw S-627 - S-444	13
7.2	Ecologie	13
7.2.1	Hergebruik A-619	13
7.2.2	Ombouw S-227	13
7.2.3	Ombouw S-627 / Nieuwbouw S-444	13
7.3	Gebieden.....	14
7.5	Archeologie	14
7.5.1	Ombouw S-227	14
7.5.2	Ombouw S-627 en nieuwbouw S-444.....	14
7.6	Instemming leidingeigenaren	14
8	Planning	15
9	Participatie	15
10	Bijlagen	16

1 INLEIDING

In gemeente Ommen wordt een bestaande gasleiding A-619 hergebruikt, worden afsluiterschema's S-227 en S-672 omgebouwd en wordt afsluiterschema S-444 nieuwgebouwd om transport van waterstof mogelijk te maken. De werkzaamheden omvatten onder meer het aanpassen en vervangen van leidingdelen en afsluiteropstellingen, het uitvoeren van graafwerkzaamheden, het verwijderen van bestaande funderingen en het realiseren van nieuwe installaties.

Het hergebruik van de leiding voor het transport van een ander medium leidt niet tot ruimtelijke of fysieke beperkingen vanuit de regels die op gemeentelijk niveau gesteld worden. Het ombouwen van de afsluiterschema's leidt tot enkele vergunningplichten. Het nieuw te bouwen afsluiterschema S-444 past binnen het huidige tijdelijk omgevingsplan, met betrekking tot de technische bouwactiviteit is hier geen vergunningplicht. In dit document worden de aangevraagde activiteiten toegelicht en worden de relevante ruimtelijke, bouwkundige, milieukundige, natuurtechnische en veiligheidsaspecten per projectonderdeel beschreven.

- **Vergunningaanvraag**

Deze indiening betreft de definitieve vergunningaanvraag voor de werkzaamheden ten behoeve van het waterstofnetwerk Drenthe–Overijssel. Met deze aanvraag verzoeken wij het bevoegd gezag om de uitgebreide voorbereidingsprocedure toe te passen. De behandeling van deze aanvraag vindt plaats binnen de gecoördineerde procedure die parallel loopt aan het projectbesluit.

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat treedt op als coördinerend bevoegd gezag. EZK zal, in afstemming met het bevoegd gezag dat deze aanvraag inhoudelijk beoordeelt, afspraken vastleggen over de onderlinge afstemming en de doorlooptijden voor het ontwerpbesluit, het definitieve besluit, de publicatie en de behandeling van zienswijzen. Hiermee wordt geborgd dat de besluitvorming over deze vergunning synchroon loopt met de besluitvorming over het projectbesluit.

Alle relevante onderzoeken, rapportages en tekeningen zijn geactualiseerd en maken integraal onderdeel uit van deze definitieve aanvraag. Waar aanvullende onderbouwing of actualisatie heeft plaatsgevonden, is dit in de betreffende onderdelen toegelicht. De planologische inpassing van de leidingdelen en afsluiterschema's wordt geregeld via het projectbesluit.

2 AANVRAAG

Middels deze aanvraag verzoeken wij om vergunning voor het hergebruik van de bestaande gastransportleiding A-619 voor het transport van waterstof. Dit betreft het wijzigen van het medium en het uitvoeren van de daarvoor noodzakelijke werkzaamheden binnen het bestaande leidingtracé. Voor deze leiding zijn in planologische zin geen beperkingen van toepassing.

Daarnaast wordt vergunning gevraagd voor de werkzaamheden die samenhangen met de ombouw van de afsluiterschema's S-227 en S-627 en de nieuwbouw van afsluiterschema S-444. De besluitvorming over het project vindt gecoördineerd plaats via een projectbesluit. Gasunie dient daarom geen afzonderlijke vergunningaanvragen in voor de onderliggende activiteiten. Om het proces van definitieve vergunningverlening zorgvuldig voor te bereiden en de maatschappelijke impact te borgen, wordt deze conceptaanvraag opgesteld.

Deze aanvraag voor een meervoudige omgevingsvergunning heeft betrekking op de volgende activiteiten:

- het uitvoeren van werken en werkzaamheden in verband met het hergebruik van leiding A-619, de ombouw van de afsluiterschema's S-227 en S-627 en de nieuwbouw van afsluiterschema S-444

3 AANLEIDING EN ACHTERGROND

Reductie van broeikasgassen behoort tot de prioriteiten van onze tijd. De transitie naar een CO₂-neutrale samenleving vraagt verschillende maatregelen. Voor veel toepassingen is duurzame elektrificatie of warmte een goede en kosteneffectieve oplossing. In andere gevallen vormt waterstof een uitkomst. Hynetwork, dochteronderneming van de N.V. Nederlandse Gasunie, ontwikkelt een landelijk netwerk van hogedrukwaterstofleidingen genaamd Waterstofnetwerk Nederland. Dit is een ondergronds netwerk van buisleidingen dat de verschillende industrieclusters in Nederland met elkaar verbindt.

Voor het waterstofnetwerk wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande aardgasleidingen die aangepast worden voor het transport van waterstof. Door gebruik te maken van deze bestaande leidingen is er geen nieuw ruimtebeslag door nieuwe leidingen, en treden er vrijwel geen milieueffecten op in de aanlegfase. Voor delen van het Waterstofnetwerk is het niet mogelijk om gebruik te maken van bestaande leidingen. Daarom zullen er ook nieuwe buisleidingen worden aangelegd om een volledig netwerk te realiseren.

Het project Waterstofnetwerk Drenthe - Overijssel bestaat uit het ontwikkelen van een leidinginfrastructuur voor het transport van waterstofgas in Drenthe - Overijssel. Het project bestaat deels uit bestaande aardgastransportleidingen die omgebouwd en hergebruikt worden. Voor bepaalde delen van het netwerk is het niet mogelijk om gebruik te maken van bestaande leidingen. Daarom zullen er ook nieuwe buisleidingen worden aangelegd om een volledig netwerk te realiseren, dit geldt met name voor delen tussen Hoogeveen en Emmen.

Het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- Nieuwediep – Ommen: ombouw (hergebruik) aardgasleidingen (A-619)
- Elim – Vlieghuis: nieuwbouw waterstofgasleiding (A-820)
- Vlieghuis – Emmen: ombouw (hergebruik) aardgasleidingen (A-605-01 → A-817)
- Vlieghuis – Emmen: nieuwbouw waterstofgasleiding (A-817)

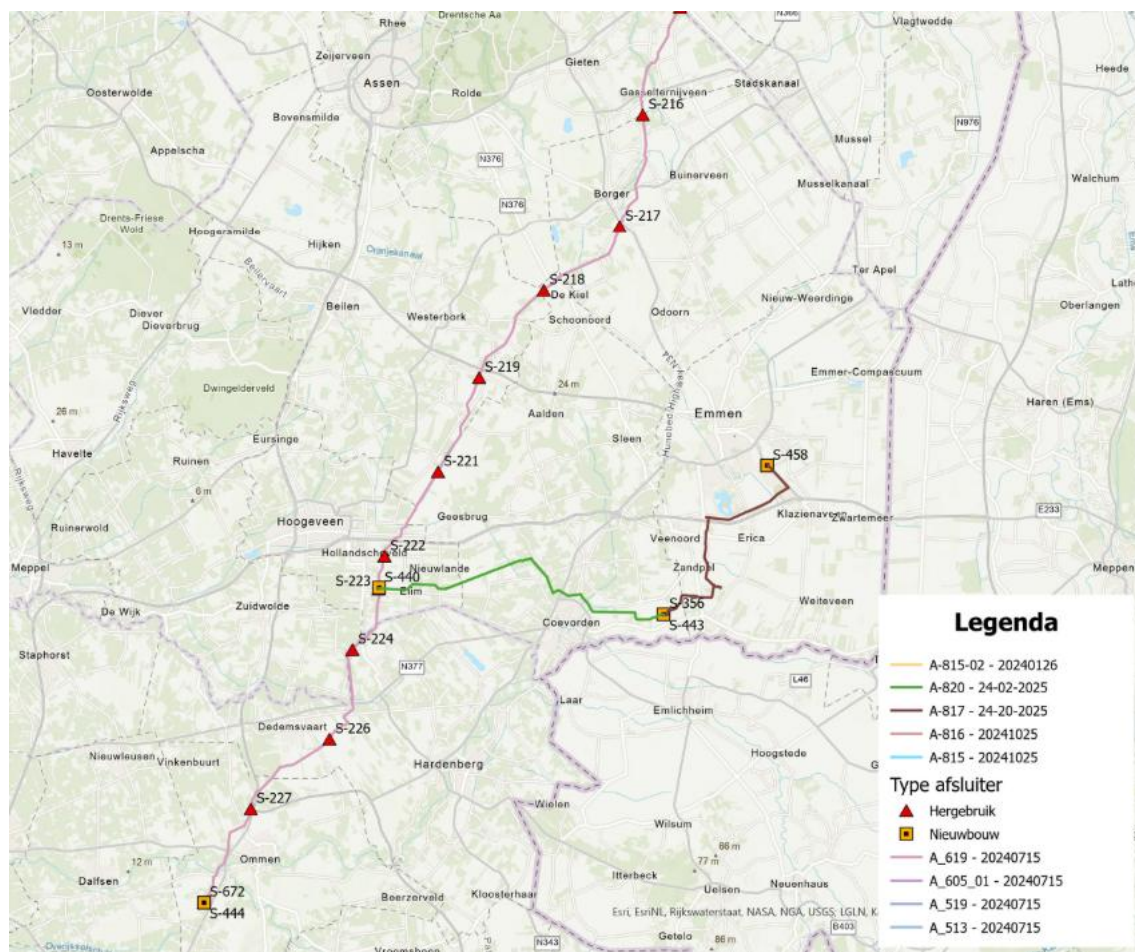
Op de leidingen is verder sprake van het aanpassen/verwijderen van bestaande afsluiterschema's voor aardgas en nieuwbouw van afsluiterschema's voor waterstofgas.

Afbeelding 1: Overzicht van Waterstofnetwerk Drenthe - Overijssel met de locaties die met elkaar verbonden worden

4 BESCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN

In gemeente Ommen wordt een bestaande gasleiding A-619 hergebruikt, worden afsluiter schema's S-227 en S-627 omgebouwd en wordt S-444 nieuwgebouwd om transport van waterstof mogelijk te maken. Dat wil zeggen dat de bestaande afsluiter schema 's gesloopt worden en dat er op de plaats van de afsluiter schema 's een passtuk in de leiding wordt gelast. Afsluiter schema S-440 zal nieuw worden gebouwd. Een deel van de hergebruikte leiding doorkruist uw beheersgebied, te zien in afbeelding 2.

Afbeelding 2: hergebruik leidingen en ombouw en nieuwbouw van afsluiter schema's in relatie tot uw beheersgebied.

5 WETTELIJK KADER

5.1 Hergebruik leiding A-619

De bestaande leiding A-619 ligt in het buitengebied van Ommen en wordt binnen het bestaande leidingtracé hergebruikt voor het transport van waterstof. De werkzaamheden beperken zich tot het bestaande werkstrookprofiel en bestaan uitsluitend uit het uitvoeren van graafwerkzaamheden ten behoeve van inspectie en aanpassing van leidingdelen. Er worden geen nieuwe leidingdelen aangelegd en er vinden geen bouw- of sloopactiviteiten plaats die kwalificeren als technische bouwactiviteit.

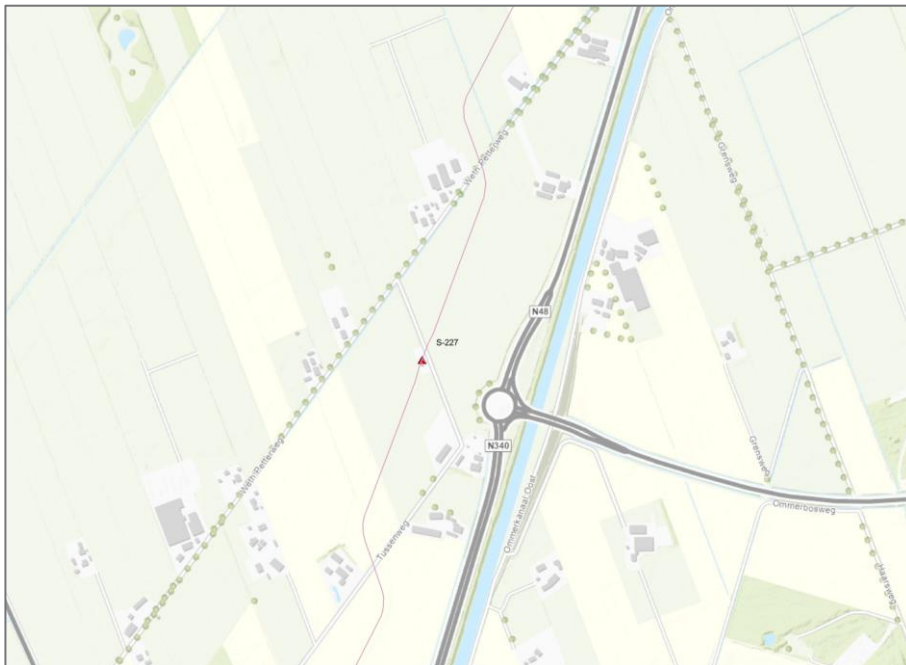
Voor ondergrondse buis- en leidingstelsels geldt in het Bbl een vrijstelling voor de omgevingsvergunning voor de planologische bouwactiviteit (artikel 2.29, onder P, sub 4). Deze vrijstelling is echter niet van toepassing op buisleidingen als bedoeld in artikel 3.101 van het Besluit activiteiten leefomgeving, waaronder hogedrukleidingen voor het transport van waterstof vallen. Hierdoor is het hergebruik van leiding A-619 in beginsel planologisch vergunningplichtig.

De planologische inpassing wordt echter volledig geborgd via het projectbesluit voor het Waterstofnetwerk Drenthe–Overijssel. Binnen dit projectbesluit wordt het gebruik van de bestaande leiding voor waterstof mogelijk gemaakt. Een afzonderlijke omgevingsvergunning voor de planologische bouwactiviteit is daarom niet vereist.

5.2 Ombouw S-227

Het afsluiterschema S-227 ligt op Rijksdriehoeksstelsel (RD X 224744 Y 507566) binnen de enkelbestemming Agrarisch gebied met landschappelijke openheid. Binnen deze bestemming zijn aanpassingen aan bestaande leidingen en installaties toegestaan, mits rekening wordt gehouden met de aanwezige landschappelijke waarden. Het plangebied valt binnen een zone

met een lage archeologische verwachtingswaarde en buiten archeologische dubbelbestemmingen.

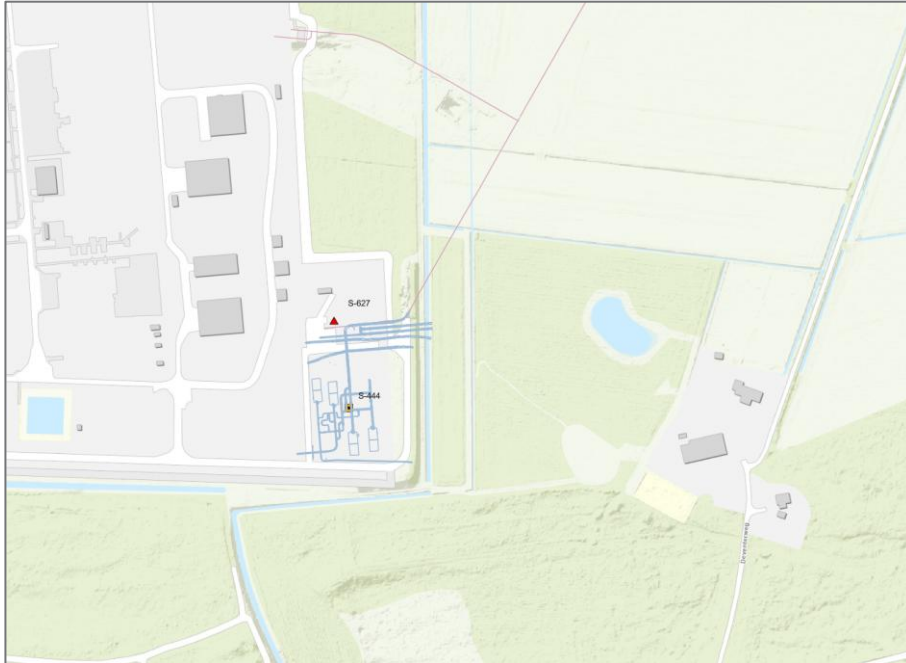
Afbeelding 2: Ligging S-227 Witharen aan de Tussenweg.

5.3 Ombouw S-672 en S-444/S-627

De locatie S-672 ligt op Rijksdriehoeksstelsel (RD X 221538 Y 501188) en S-440/S-627 ligt op Rijksdriehoeksstelsel (RD X 221548 Y 501122). De locaties liggen binnen de enkelbestemming Natuurgebied met recreatieve waarden. Binnen deze bestemming zijn aanpassingen aan bestaande leidingen en installaties toegestaan, maar voor nieuwe bouwwerken en graafwerkzaamheden geldt een vergunningplicht. De werkzaamheden vinden plaats binnen het bestaande leiding- en installatiegebied van het compressorstation Ommen. Het plangebied valt buiten archeologische dubbelbestemmingen en binnen zones met een lage archeologische verwachtingswaarde. De werkzaamheden blijven binnen de vrijstellingsgrenzen van het gemeentelijk archeologiebeleid.

De ombouw van S-444/627 en de nieuwbouw van S-672 kwalificeren in beginsel als planologische bouwactiviteiten. Deze activiteiten worden echter planologisch mogelijk gemaakt en vergunningvrij gesteld via het projectbesluit Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel. Het projectbesluit bevat de integrale ruimtelijke beoordeling en vervangt daarmee

de toets aan het omgevingsplan. Een afzonderlijke omgevingsvergunning voor de planologische bouwactiviteit levert daarom geen aanvullende afweging op.

Afbeelding 2: Ligging S 627 en S 444 Op compressorstation Ommen.

6 BOUWEN

6.1 Hergebruikte leiding A619

Voor het hergebruik van leiding A619 zijn geen bouw- of sloopactiviteiten noodzakelijk.

6.2 Afsluiterschema's S227, S627 en S444

De bestaande funderingen en leidingdelen worden beschouwd als bouwwerken. Het verwijderen hiervan kwalificeert als sloopactiviteit. Omdat delen van de installaties dateren van vóór 1994, is een asbestonderzoek vereist. Indien asbest wordt aangetroffen, wordt een sloopmelding ten minste vier weken voor uitvoering ingediend. Voor S-444 geldt daarnaast een bouwactiviteit voor het nieuw te realiseren afsluiterschema. Ontgravings- en constructietekeningen zijn bijgevoegd in bijlage 1 tot en met 6.

6.5 Mer (beoordelings)plicht

In bijlage V van het Omgevingsbesluit is aangegeven welke gevallen of besluiten sprake is van een mer (beoordelings)plichtig. Het wijzigen van een leiding voor waterstof is een project als genoemd in J9. Bij onderhavige vergunningaanvraag is sprake van een besluit als genoemd in kolom 2, waardoor er sprake is van een mer-(beoordelings)plicht. Het MER en het projectbesluit zijn reeds eerder met u, als bevoegd gezag, gedeeld. Het MER, het projectbesluit en de onderliggende onderzoeken vormen gezamenlijk een zeer omvangrijke documentenset. Deze stukken zijn primair opgesteld ter onderbouwing van het projectbesluit en bevatten veel informatie die niet direct relevant is voor de beoordeling van deze specifieke vergunningaanvraag. Het toevoegen van deze volledige set aan stukken zou de overzichtelijkheid van de aanvraag niet vergroten; integendeel, de voor deze aanvraag relevante stukken zouden naar verwachting ondergesneeuwd raken tussen de uitgebreide MER-documentatie.

Om de transparantie richting belanghebbenden te waarborgen en de vindbaarheid van de aanvraagstukken te verbeteren, is daarom gekozen om het MER, het projectbesluit en de bijbehorende onderzoeken niet bij deze aanvraag te voegen. Deze documenten worden bovendien gelijktijdig met het projectbesluit ter inzage gelegd. Indien u deze stukken desondanks ook bij deze aanvraag wenst te ontvangen, kunnen wij deze op verzoek direct aanleveren.

7 ONDERBOUWENDE ONDERZOEKEN, RAPPORTEN EN INSTEMMINGEN

7.1 Milieu

7.1.1 Hergebruik A-619

Voor het hergebruiken van leiding A-619 als waterstofleiding zijn geen ingravingen noodzakelijk waardoor geen onderzoeksplicht geldt.

7.1.2 Ombouw S-227

Uit het verkennend bodemonderzoek in bijlage 7 blijkt dat in de boven- en ondergrond ter plaatse van afsluiterschema S-227 geen zintuiglijke afwijkingen zijn waargenomen die duiden

op mogelijke bodemverontreiniging. De gemeten gehalten blijven binnen de achtergrondwaarden. Ook in het grondwater zijn geen verhoogde concentraties van de onderzochte parameters aangetoond. Het bodemonderzoek geeft daarmee geen aanleiding voor aanvullende maatregelen of vervolgonderzoek.

7.1.3 Ombouw S-627 - S-444

Uit het verkennend bodemonderzoek in bijlage 8 blijkt dat in de boven- en ondergrond ter plaatse van afsluiterschema S-672 geen zintuiglijke afwijkingen zijn waargenomen die duiden op mogelijke bodemverontreiniging. De gemeten gehalten blijven binnen de achtergrondwaarden. Ook in het grondwater zijn geen verhoogde concentraties van de onderzochte parameters aangetoond. Het onderzoek geeft daarmee geen aanleiding voor vervolgonderzoek of aanvullende maatregelen.

De werkzaamheden op het afsluiterschema kunnen worden uitgevoerd onder het veiligheidsregime Basishygiëne. Bij alle graafwerkzaamheden moet rekening worden gehouden met het vrijkomen van grond en moet conform het Besluit bodemkwaliteit op milieuhygiënisch verantwoorde wijze met eventueel vrijkomende licht verontreinigde grond worden omgegaan.

7.2 Ecologie

7.2.1 Hergebruik A-619

Bij het hergebruik van leiding A-619 als waterstofleiding kunnen geen soorten of gebieden verstoord worden, er geldt geen onderzoeks- of vergunningplicht.

7.2.2 Ombouw S-227

Uit de quickscan in bijlage 9 blijkt dat mitigerende maatregelen nodig zijn voor broedvogels indien tijdens de werkzaamheden actieve nesten worden aangetroffen. Er zijn geen vervolgonderzoeken noodzakelijk.

7.2.3 Ombouw S-627 / Nieuwbouw S-444

Uit de quickscan natuurwaarden in bijlage 10 blijkt dat de houtopstand binnen het compressorstation en de omliggende houtwallen geschikt leefgebied vormen voor diverse beschermde soorten. Voor broedvogels geldt dat algemene soorten kunnen broeden in de houtopstand en watergangen; verstoring is te voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen of door voorafgaande controle. In de te kappen bomen zijn geen holtes of nesten van jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Voor vleermuizen zijn geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen gevonden; de omgeving wordt wel gebruikt als foerageergebied en vliegroute, maar negatieve effecten zijn te voorkomen door zorgvuldig werken en het beperken van verlichting.

De locatie vormt geschikt habitat voor algemene zoogdieren zoals egel en rosse woelmuis, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt, maar de zorgplicht blijft van toepassing. Kleine marterachtigen kunnen gebruikmaken van de houtwallen; ook hiervoor geldt een vrijstelling, maar zorgvuldig werken en ecologische begeleiding zijn noodzakelijk.

Voor grote bosmuis en hazelworm was aanvullend onderzoek vereist. Uit het aanvullend onderzoek in bijlage 11 blijkt dat hazelworm niet is aangetroffen en dat de soort kan worden

uitgesloten. De grote bosmuis is daarentegen op meerdere momenten gevangen, waarmee is vastgesteld dat de houtopstand onderdeel vormt van het functioneel leefgebied en vaste rust- en voortplantingsplaatsen bevat. De kap van de houtopstand en de daaropvolgende graafwerkzaamheden leiden tot het beschadigen of vernielen van deze plaatsen. Dit betreft een schadelijke handeling in de zin van artikel 11.54 Bal en maakt een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk, te onderbouwen met een activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen. Een aanvraag voor het verstoren van soorten zal hiervoor worden gedaan bij het betreffende bevoegde gezag indien hiervoor geen afdoende mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden.

7.3 Gebieden

Uit de AERIUS-berekeningen in die ten grondslag liggen aan de voortoets gebiedsbescherming volgt dat de aanlegfase van het project een stikstofdepositie veroorzaakt die op enkele nabijgelegen Natura 2000-gebieden hoger is dan 0,05 mol/ha/jaar. De tijdelijke aard van de werkzaamheden, de beperkte omvang van de emissiebronnen en het ontbreken van ecologisch relevante effecten op habitattypen of soorten maken dat de bijdrage niet leidt tot aantasting van natuurlijke kenmerken. De conclusie uit de voortoets is daarmee dat een vergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 11.19 van het Besluit activiteiten leefomgeving niet aan de orde is, zie bijlage 12.

7.5 Archeologie

7.5.1 Ombouw S-227

Het plangebied valt niet binnen een archeologische dubbelbestemming. Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Ommen ligt het terrein binnen een zone met een lage archeologische verwachtingswaarde. De vrijstellingsgrenzen uit het gemeentelijk archeologiebeleid worden niet overschreden. Uit het verkennend booronderzoek in bijlage 13 blijkt dat geen intacte bodemlagen aanwezig zijn. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

7.5.2 Ombouw S-627 en nieuwbouw S-444

Voor deze locaties geldt geen archeologische dubbelbestemming. De werkzaamheden blijven binnen de vrijstellingsgrenzen. Er zijn geen aanwijzingen voor archeologische waarden zo blijkt uit de quickscan en het verkennend onderzoek in bijlage 14 en 15. Een archeologisch onderzoek is niet vereist.

7.6 Instemming leidingeigenaren

Binnen het projectgebied kruisen of raken de werkzaamheden leidingstroken van Gasunie. Voor deze dubbelbestemmingen geldt dat werkzaamheden binnen de beschermingszones uitsluitend mogen plaatsvinden met instemming van de betreffende leiding- of netbeheerder. Deze instemming is noodzakelijk om te waarborgen dat de werkzaamheden veilig kunnen worden uitgevoerd en dat de integriteit van de aanwezige infrastructuur niet in het geding komt.

De instemming van de betreffende leidingeigenaren zijn overlegd met de betreffende leidingeigenaren. Het betreft hier toestemming van Gasunie. Er is kortgeleden overleg geweest met deze leidingeigenaar, de schriftelijke toestemmingen worden later aangeleverd bij het bevoegd gezag.

8 PLANNING

De werkzaamheden nemen ongeveer 3 maanden in beslag voor het ombouwen van de afsluiters en ruim een jaar voor de realisatie van het nieuwe afsluiterschema de uitvoering start in het tweede kwartaal van 2027.

9 PARTICIPATIE

Voor het project Waterstofnetwerk Drenthe-Overijssel is een participatieplan opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe de omgeving in elke fase van het project wordt geïnformeerd en hoe men kan meedenken of een zienswijze kan indienen. Het participatieplan wordt tussentijds een aantal keer geactualiseerd op basis van ervaringen uit de voorgaande fase en op basis van reacties van derden op het plan. De meest recente versie van het participatieplan is weergegeven in bijlage 16.

10 BIJLAGEN

Bijlage 1	Ontgravingstekening S-227
Bijlage 2	Demontagetekening S-227
Bijlage 3	Montagetekening S-227
Bijlage 4	Ontgravingstekening S-627
Bijlage 5	Demontagetekening S-627
Bijlage 6	Montagetekening S-627
Bijlage 7	Verkennd bodemonderzoek S-227
Bijlage 8	Verkennd bodemonderzoek S-627
Bijlage 9	Verkennd ecologisch rapport S-227
Bijlage 10	Verkennd ecologisch rapport S-627
Bijlage 11	Aanvullend ecologisch rapport S-627
Bijlage 12	Stikstofonderzoek
Bijlage 13	Verkennd archeologisch rapport S-227
Bijlage 14	Verkennd archeologisch rapport S-627
Bijlage 15	Aanvullend archeologisch rapport S-627
Bijlage 16	Participatieplan